

یادی از استاد فقید جناب حجت‌الاسلام دکتر محمدنقی نظرپور

حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر محمدنقی نظرپور سال ۱۳۴۲ در شهرستان آمل در خانواده‌ای مذهبی متولد شد و تحصیلات خود را در همان شهر گذراند. ایشان پس از اخذ دیپلم ریاضی فیزیک به جهت علاقه‌مندی فراوان به دروس حوزوی وارد حوزه علمیه قم شد و دروس مقدمات و سطوح عالی را محضر استادانی همچون حجج اسلام و آیات شریعتی، روحانی، ابن‌الرضا، رفیعیان، تقدیری، اشتهاوردی، محامی، وجدانی فخر، ستوده، بنی‌فضل، دوزدوزانی، اعتمادی و صالحی مازندرانی تلمذ کرد و همزمان و پس از گذراندن دروس مقدماتی فلسفه، برخی مباحث عالی فلسفه را در محضر آیت‌الله جوادی آملی و آیت‌الله حسن‌زاده آملی فرا گرفت.

ایشان از سال ۱۳۶۷ در دروس خارج فقه آیت‌الله العظمی تبریزی، آیت‌الله العظمی جوادی آملی و آیت‌الله کریمی و دروس اصول آیت‌الله العظمی وحید خراسانی و آیت‌الله العظمی فاضل لنکرانی و آیت‌الله سبحانی شرکت نمود.

مرحوم دکتر نظرپور همزمان با تحصیل دروس حوزوی، سال ۱۳۶۸ در دانشگاه مفید در رشته اقتصاد نظری تحصیلات دانشگاهی را آغاز کرد. در سال ۱۳۷۳ از دوره کارشناسی فارغ‌التحصیل شد و همان سال در مقطع ارشد وارد دانشگاه علامه طباطبایی شد و در سال ۱۳۷۶ با دفاع از پایان‌نامه خود تحت عنوان «ارزش‌ها و توسعه، بررسی موردی قانون اساسی جمهوری اسلامی» فارغ‌التحصیل گردید و از شهریور سال ۱۳۷۶ به عنوان عضو هیئت علمی گروه اقتصاد دانشگاه مفید فعالیت پژوهشی و آموزشی خود را آغاز کرد. ایشان از مهر ماه ۱۳۸۰ تحصیلات خود را در رشته علوم اقتصادی در مقطع دکتری در دانشگاه مفید ادامه داد و سرانجام در سال ۱۳۸۷ از رساله خود تحت عنوان «ماهیت فقهی و کارکرد بانکی عقد استصناع و معرفی اوراق استصناع ابزاری برای سیاست مالی و پولی» دفاع نمود.

ایشان همواره عمر شریف و بابرکت خویش را در مسیر تدریس و تحقیق در حوزه‌های بانکداری اسلامی و اقتصاد اسلامی سپری کرد که حاصل آن، تدوین ده‌ها کتاب و مقالات علمی ارزنده شده است. به یقین می‌توان گفت کمتر محقق و اندیشمندی در حوزه بانکداری اسلامی وجود دارد که با آثار باارزش مرحوم حجت‌الاسلام دکتر محمدنقی نظرپور آشنا نباشد یا از آن استفاده نکرده باشد.

ایشان سال‌ها عضو شورای مشورتی فقهی بانک مرکزی بود و خدمات ارزنده‌ای از خود در این شورا بر جای گذاشت. معاون پژوهشی دانشگاه مفید، مدیر گروه اقتصاد و دبیر کمیته تحصیلات تکمیلی گروه اقتصاد دانشگاه مفید، مدیر داخلی مجله علمی - پژوهشی **نامه اقتصادی مفید**، عضو شورای علمی گروه اقتصاد پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه از دیگر مسئولیت‌های علمی و مدیریتی ایشان بوده است.

یکی دیگر از مسئولیت‌های ایشان فعالیت در هیئت تحریریه فصلنامه **اقتصاد اسلامی** بود که مجله علاوه بر استفاده از مقالات ایشان، از ارزیابی‌های مقالات و حضور فعال در جلسات تحریریه بهره می‌برد.

در پایان ضمن طلب آمرزش الهی برای آن عزیز سفرکرده، نظر مخاطبان را بر عناوین مقالاتی که از ایشان در مجله **اقتصاد اسلامی** منتشر شده است، جهت بهره‌مندی علاقه‌مندان به حوزه اقتصاد اسلامی جلب می‌نمایم:

۱. سرمایه‌گذاری خارجی و استقلال و عزت اسلامی (ش ۳)؛
۲. آزمون‌های تجربی در اقتصاد و کاربرد آن در اقتصاد اسلامی (ش ۱۷)؛
۳. اوراق بهادار استصناع (سفارش ساخت) ابزاری برای سیاست پولی (ش ۲۰)؛
۴. عملیات بازار باز از طریق اوراق استصناع «مشکلات و راه حل‌ها» (ش ۲۲)؛
۵. چگونگی کاربرد عقد استصناع در قانون عملیات بانکی بدون ربا (ش ۳۰)؛
۶. فرهنگ اعتمادساز در اندیشه دینی و نقش آن در توسعه اقتصادی (ش ۳۱)؛
۷. طراحی صندوق سرمایه‌گذاری مشترک اسلامی در بازار سرمایه (ش ۳۳)؛
۸. نقش شورای تخصصی فقهی در ارتقای سطح مشروعیت و کارایی بانک‌های اسلامی (مطالعه تجربه چند کشور اسلامی) (ش ۳۶)؛

۹. سرمایه اجتماعی و توسعه اقتصادی (مشارکت اجتماعی از منظر اسلام) (ش ۳۷)؛
۱۰. گستره اثرگذاری فرهنگ اسلامی بر توسعه اقتصادی (ش ۳۸)؛
۱۱. بررسی فقهی و کاربردی عقد تورق در بانکداری بدون ربا (ش ۳۹)؛
۱۲. امکان‌سنجی فقهی طراحی اسناد خزانه اسلامی در بازارهای مالی اسلامی (ش ۴۰)؛
۱۳. تأثیر بحران اقتصادی جهان بر بانکداری اسلامی (ش ۴۲)؛
۱۴. بررسی شاخص‌های ممنوعیت غرر در عملکرد بانکداری بدون ربا در ایران (مطالعه موردی بانک تجارت مشهد مقدس) (ش ۴۳)؛
۱۵. مقایسه تطبیقی کارایی بانک‌های اسلامی و غیراسلامی (مطالعه موردی: تأثیر بحران ۲۰۰۷-۲۰۰۹) (ش ۴۶)؛
۱۶. صکوک مشارکت جهت انتقال ریسک شرکت‌های بیمه به بازار سرمایه (ش ۴۷)؛
۱۷. نقش بانک مرکزی در اعمال سیاست پولی به وسیله بازار بین‌بانکی (شماره ۴۹)؛
۱۸. بررسی فقهی تضمین سرمایه در اوراق مشارکت (ش ۵۰)؛
۱۹. سنجش اثر مذهب بر رفتار مصرف‌کننده (مطالعه موردی زنان اصفهان) (ش ۵۶)؛
۲۰. بررسی قرارداد مشارکت مدنی بانک مرکزی از دید قواعد فقهی (ش ۵۷)؛
۲۱. بررسی تطبیقی کانال‌های اثرگذاری سیاست پولی بر بخش واقعی در چارچوب اقتصاد نئوکلاسیک و اسلامی (ش ۶۱)؛
۲۲. تحلیل نظری الگوی بانک اسلامی دبی (راهبردهایی برای اصلاح قانون بانکداری ایران) (ش ۶۲)؛
۲۳. کاربرد اقتصاد آزمایشگاهی در تخصیص منابع بانکی (قراردادهای بانکی) (ش ۶۳)؛
۲۴. نقش منابع تملیکی در تأمین مالی و وصول مطالبات غیرجاری نظام بانکی (ش ۶۴)؛
۲۵. بررسی کاربرد قاعده شرط در قراردادهای بانکی (ش ۶۵)؛
۲۶. اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر کژگزینی و کژمنشی در بانکداری بدون ربا (ش ۶۹).

روحش شاد و یادش گرامی باد.

هیئت تحریریه فصلنامه علمی - پژوهشی اقتصاد اسلامی